

Vücut bölümleri

der Körper

Bölüm 01

00:10

Şu an: kelimeyi artikeliyle al, ağrıyı mir ile söyle

KISAYOL

Vücut kelimesini **artikeli ve çoğuluyla** al: **der Kopf, die Köpfe**. Ağrıyı iki yolla söylersin. Fiille: ağrıyan organ öznedir, sen **mir** olursun — tek organda **tut** (**Mir tut der Kopf weh.**), birden fazla organda **tun** (**Mir tun die Füße weh.**). İsimle: **Ich habe Kopfschmerzen.** — **-schmerzen** hep çoğul.

Türkçede «başım», «ayaklarım» dersin: sahipliği ek söyler. Almancada organ artikeliyle gelir (**der Kopf • die Füße**), kimin ağrıdığını ise **mir** («bana») söyler. Fiil organa göre çekilir: bir baş **tut**, iki ayak **tun**.

✓ **Mir tut der Bauch weh.**

Karnım ağrıyor. → tek organ: tut

✓ **Mir tun die Augen weh.**

Gözlerim ağrıyor. → iki göz, çoğul: tun

✗ **Mir tut die Augen weh.**

Türkçedeki «ağrıyor» tekil kaldı; özne die Augen çoğul, fiil tun olmalı.

- ① Sayfanın sırası: önce Türkçedeki «başım ağrıyor» ile Almancanın farkı, sonra kaydedeceğin tablo, sonra ağrıyı söylemek, birini tarif etmek, üç tuzak ve en sonda vücutla kurulan kalıplar.

İpucu: Almanca bir kelimeye dokun. Türkçesi çıkar, deftere kaydedersin, sonra Panom'da quiz'le sınarsın.

Anladım

Bölüm 02

01:10

Bunu Türkçede zaten yapıyorsun: başım ağrıyor

Türkçede ağrıyan sen değilsin, organın: «başım ağrıyor» dersin, «ben ağrıyorum» demezsin. Almanca da tam bunu yapar: cümlenin öznesi organdır. Fark yalnız sahiplikte. Türkçe onu organın üstüne ek olarak takar (başım), Almanca ayrı bir kelimeyle söyler: **mir**, yani «bana». Organın önüne de iyelik değil, artikel gelir.

TÜRKÇE	ALMANCA	NE OLUYOR
başım ağrıyor	Mir tut der Kopf weh .	-im → mir , organ der ile
ayaklarım ağrıyor	Mir tun die Füße weh .	organ çoğul → fiil tun
karnı ağrıyor (onun)	Ihm tut der Bauch weh .	ona (erkeğe) → ihm
ellerim üşüyor	Mir sind die Hände kalt .	aynı desen , fiil sein

Konuşmada iyelikli biçim de duyulur ve yanlış değildir: **Mein Kopf tut weh**. Ama Almanın ağzından en sık çıkan biçim **Mir tut der Kopf weh**. — bu sayfada onu öğreniyorsun.

✓ **Mir** tut der Kopf weh.

Başım ağrıyor. → bana: mir

✗ ~~Mich~~ tut der Kopf weh.

«Beni» değil «bana»: Akkusativ mich değil, Dativ mir.

Tablo: vücut bölümleri, artikeli ve çoğuluyla

Her satırda kelime artikeliyle, çoğuluyla ve Türkçesiyle. Çoğulu da birlikte ezberle: tek heceli eril kelimelerin çoğu Umlaut alıyor (**Kopf** → **Köpfe** • **Zahn** → **Zähne** • **Fuß** → **Füße**).

Baş ve yüz.

ALMANCA	ÇOĞUL	TÜRKÇE
der Kopf	die Köpfe	baş , kafa
das Gesicht	die Gesichter	yüz
das Haar	die Haare	saç (çoğulu : saçlar)
das Auge	die Augen	göz
das Ohr	die Ohren	kulak
die Nase	die Nasen	burun
der Mund	die Münder	ağız
der Zahn	die Zähne	diş
der Hals	die Hälse	boyun , boğaz

der Hals hem dışarıdaki boyun hem içerideki boğaz: **Halsschmerzen** boğaz ağrısıdır. Okunuş ipucu: **Ohr** «oor», **Zahn** «tsaan» diye okunur — ünlüden sonraki **h** okunmaz, ünlüyü uzatır.

Gövde.

ALMANCA	ÇOĞUL	TÜRKÇE
der Körper	die Körper	vücut , beden
die Schulter	die Schultern	omuz
die Brust	die Brüste	göğüs
der Bauch	die Bäuche	karın
der Rücken	die Rücken	sırt , bel
das Herz	die Herzen	kalp

der Rücken ve **der Körper** çoğulda değişmez: yalnız artikel **die** olur. Türkçede «belim ağrıyor» dediğin yer de Almandada çoğu zaman **der Rücken**: **Ich habe Rückenschmerzen.**

Kol ve bacak.

ALMANCA	ÇOĞUL	TÜRKÇE
der Arm	die Arme	kol
die Hand	die Hände	el
der Finger	die Finger	parmak (el)
der Daumen	die Daumen	başparmak
das Bein	die Beine	bacak
das Knie	die Knie	diz
der Fuß	die Füße	ayak
der Zeh	die Zehen	ayak parmağı

Türkçe el ve ayak parmağına aynı kelimeyi verir; Almanca ayırır: elde **der Finger**, ayakta **der Zeh. das Knie**'nin çoğulu da **die Knie**; yazılış aynı, çoğulda sona çoğu zaman hafif bir «ı» eklenir: *kni-i*.

✓ **Der Mensch hat zwei Augen, zwei Ohren und eine Nase.**

İnsanın iki gözü, iki kulağı ve bir burnu var. → sayı ikiyse kelime çoğul

✗ **Ich habe zwei Hand.**

İki el çoğul: zwei Hände. Türkçede sayıdan sonra tekil kalır, Almancada kalmaz.

REKLAM

728 x 90

Bölüm 04

04:10

Ağrıyı söylemek: tut weh ya da -schmerzen

Aynı şikâyeti iki yoldan kurabilirsin; ikisi de günlük ve ikisi de doğru. Fiilli yolda fiil **wehtun**: cümlede **tut ... weh** diye ikiye ayrılır, **weh** sona gider. İsimli yolda organın adına **-schmerzen** eklenir ve kelime hep çoğul kullanılır.

ORGAN	FİİLLE	İSİMLE	TÜRKÇE
der Kopf	Mir tut der Kopf weh .	Ich habe Kopfschmerzen .	başım ağrıyor
der Bauch	Mir tut der Bauch weh .	Ich habe Bauchschmerzen .	karnım ağrıyor
der Zahn	Mir tut der Zahn weh .	Ich habe Zahnschmerzen .	dişim ağrıyor
der Hals	Mir tut der Hals weh .	Ich habe Halsschmerzen .	boğazım ağrıyor
der Rücken	Mir tut der Rücken weh .	Ich habe Rückenschmerzen .	sırtım , belim ağrıyor
die Ohren	Mir tun die Ohren weh .	Ich habe Ohrenschmerzen .	kulaklarım ağrıyor

Bileşik kelimenin artikeli son parçadan gelir: **der Schmerz**, çoğulu **die Schmerzen**. Bu yüzden hepsi tek kelime ve büyük harfle yazılır: **Kopfschmerzen**, ayrı değil.

- ✓ **Ich habe Halsschmerzen und Fieber.**
Boğazım ağrıyor ve ateşim var. → eczanede ilk cümle
- ✓ **Mir tun die Füße weh.**
Ayaklarım ağrıyor. → weh cümlelerin sonunda

Doktorda önce iki soru duyarsın: **Was fehlt Ihnen?** (Şikâyetiniz ne?) ve **Wo tut es weh?** (Neresi ağrıyor?). İkisine de bu bölümdeki cümlelerle cevap verirsin; göstererek de olur: **Hier**.

- ✓ **Wo tut es weh? — Hier, am Knie.**
Neresi ağrıyor? — Burası, dizim.

Bölüm 05 05:30

Birini tarif etmek: lange Haare, blaue Augen

Vücut kelimelerinin ikinci büyük işi birini tarif etmek. Kalıp **haben** + sıfat + vücut kelimesi. Saç ve göz çoğul olduğu için sıfat **-e** alır: **lange Haare • blaue Augen**.

ALMANCA	TÜRKÇE
Sie hat lange Haare .	Saçları uzun . / Uzun saçlı .
Er hat kurze Haare .	Saçları kısa .
Sie hat blaue Augen .	Gözleri mavi .
Er hat braune Augen .	Gözleri kahverengi .
Er hat einen Bart .	Sakalı var .
Sie hat große Hände .	Elleri büyük .

Aynı bilgiyi **sein** ile de verebilirsin; o zaman sıfat çıplak kalır: **Ihre Haare sind lang. • Seine Augen sind braun.**

✓ **Meine Schwester hat lange Haare.**

Kız kardeşimin saçları uzun. → çoğul, sıfat -e alır

✗ **Meine Schwester hat ein langes Haar.**

Bu «tek bir uzun teli var» demek; saç Almancada çoğul: lange Haare.

Bölüm 06

06:30

Yanlış yapılan üç yer

Üçü de Türkçeden geliyor. Kelimeyi biliyorsun, Türkçenin alışkanlığı cümleyi bozuyor.

TUZAK 01

Kopfschmerzen tekil kalmaz

✓ **Ich habe Kopfschmerzen.**

Başım ağrıyor. → günlük dilde hep çoğul

✗ **Ich habe Kopfschmerz.**

Türkçedeki «baş ağrısı» tekil diye tekil kaldı; Alman kulağına eksik gelir.

Türkçede «baş ağrım var» tekildir. Almancada ağrı cümlesinde **-schmerzen** neredeyse her zaman çoğuldur: **Kopfschmerzen** • **Bauchschmerzen** • **Zahnschmerzen**. Bir tek ağrıdan söz ediyormuş gibi düşünme; kalıbı olduğu gibi al.

TUZAK 02

Organ çoğulsa fiil de çoğul: tun

✓ **Mir tun die Beine weh.**

Bacaklarım ağrıyor. → die Beine çoğul: tun

✗ **Mir tut die Beine weh.**

Türkçede fiil hep «ağrıyor»; Almancada fiil organa göre çekilir.

Cümlenin öznesi sen değilsin, organ. O yüzden **mir**'e bakıp **tut** deme; organa bak. Tek organ **tut**, iki ve daha fazlası **tun**: **Mir tun die Augen weh.** • **Mir tut das Knie weh.**

TUZAK 03

Saç Almandada çoğul: die Haare

✓ Seine Haare **sind** schwarz.

Saçları siyah. → die Haare çoğul: sind

✗ Seine Haare **ist** schwarz.

Türkçede «saçı siyah» tekil; Almandada saç çoğul, fiil sind olur.

Türkçede «saç» bütün kafayı anlatan tekil bir kelime. Almandada bütün kafadaki saç **die Haare**, yani çoğul. Tekil **das Haar** çoğu zaman tek bir tel demek: **Da ist ein Haar in meiner Suppe.** — Çorbamda bir saç teli var.

Üç tuzak tek cümlede — üçünü de doğru kuran hâli:

✓ Ich habe Kopfschmerzen, mir tun die Augen weh und meine Haare sind nass.

Başım ağrıyor, gözlerim ağrıyor ve saçlarım ıslak. → -schmerzen çoğul, tun, sind

Bölüm 07

07:40

Kimsenin söylemediği kısım: ellerini yıkarken mein yok

Türkçede «ellerimi yıkıyorum», «dişlerimi fırçalıyorum» dersin: iyelik yine organın üstünde. Almanca kendi vücudunda yaptığın işlerde de iyelik yerine **mir** kullanır, organ artikelle gelir. Ders kitapları bunu genelde A2'de, dönüşlü fiillerle öğretir ama her sabah lazım.

ALMANCA	TÜRKÇE
Ich wasche mir die Hände .	Ellerimi yıkıyorum .
Ich putze mir die Zähne .	Dişlerimi fırçalıyorum .
Er kämmt sich die Haare .	Saçını tarıyor .
Wasch dir die Hände!	Ellerini yıka!

Ich wasche meine Hände de dilbilgisi olarak doğru, ama günlük konuşmada **mir die Hände** çok daha sık.

Vücut kelimeleri günlük kalıplarda da çok geçer. Bunları her gün duyarsın; anlamını bilmezsen cümleyi yanlış anlarsın:

- **Ich drücke dir die Daumen.** — Şans diliyorum. Kelimesi kelimesine: «senin için başparmaklarımı sıkıyorum». Sınavdan, görüşmeden önce söylenir.
- **Hals- und Beinbruch!** — Bol şans! Sözde «boynun ve bacağın kırılsın», ama iyi dilek olarak söylenir.
- **Kopf hoch!** — Moralini bozma, başını dik tut.
- **Ich habe die Nase voll.** — Bıktım, burama kadar geldi.
- **unter vier Augen** — baş başa, iki kişi arasında: **Können wir unter vier Augen sprechen?**

✓ **Morgen ist deine Prüfung? Ich drücke dir die Daumen!**

Sınavın yarın mı? Şans diliyorum! → başparmak, çoğul

✓ **Ich habe die Nase voll vom Regen.**

Yağmurdan bıktım. → burun, ama anlam «bıkmak»

❶ Kalıplardaki kelimeler de tablodaki kurallara uyar: **die Daumen** çoğul, **die Nase** dişil. Tabloyu öğrendiysen kalıpları da doğru söylersin.

İPUÇLARI

Testten önce bunları bil

Konunun çekirdeği üç satırda, altında Türkçeden çevirirken en sık düşülen yerler.

01 Kelimeyi artikeli ve çoğuluyla al

Tek heceli eril kelimelerin çoğu çoğulda Umlaut alır.

der Kopf, die Köpfe • der Zahn, die Zähne • der Fuß, die Füße

02 Ağrı fiille: organ özne, sen mir

Tek organda **tut**, birden fazla organda **tun**; **weh** cümlelerin sonuna gider.

Mir tut der Kopf weh. • Mir tun die Füße weh.

03 Ağrı isimle: -schmerzen hep çoğul

Organın adına -schmerzen eklenir, tek kelime yazılır.

Ich habe Kopfschmerzen. • Ich habe Halsschmerzen.

04 Saç çoğul, vücut bakımında mir

Bütün kafadaki saç **die Haare**; kendi vücudunda yaptığın işte iyelik yerine **mir**.

Sie hat lange Haare. • Ich wasche mir die Hände.

✗ ~~Mir tut die Füße weh.~~

✓ **Mir tun die Füße weh.**

Özne organ: **die Füße** çoğul, fiil **tun**.

✗ ~~Mich tut der Kopf weh.~~

✓ **Mir tut der Kopf weh.**

«Bana» = Dativ **mir**, **mich** değil.

✗ ~~Ich habe Kopfschmerz.~~

✓ **Ich habe Kopfschmerzen.**

Ağrı cümlesinde -schmerzen çoğul kullanılır.

✗ ~~Sie hat ein langes Haar.~~

✓ **Sie hat lange Haare.**

Saç çoğul; tekil **das Haar** tek bir tel demek.

Bölüm 08 DİZ

Cümleyi kendin diz

Kelimelere dokun, doğru sırayla yerleştir. Almancanın en zor kısmı burası — ve seçenek şıkkı yok, cümleyi **sen** kuruyorsun.

KELİMELERE DOKUN

KELİMELERE DOKUN

KELİMELERE DOKUN

Bölüm 08

08 : 40

Kendini dene

Cevaba dokun — neden öyle olduğunu birlikte görelim.

+4

Konuyu bitir: tam testi çöz

10 soru · süreli · sınav gibi · %60 ile konu biter

NOTLARIN

Bu konuya notun

Aklında kalsın istediğin kuralı, örneği ya da soruyu yaz. Kendiliğinden kaydedilir ve Panom'da toplanır.

Notun

Örneğin: -ung ile biten her isim die.

REKLAM

728 × 250

GENAU ALMANCA — KURAL DEĞİL, ANLAŞILMA ANI.
GENAU · ÜCRETSİZ ALMANCA KÜTÜPHANESİ